Talin liikuntapuiston itäosan yleissuunnitelma

26.8.2020

maisema-arkkitehtitoimisto NÄKYMÄ Oy

Helsinki

1 JOHDANTO

Talin liikuntapuiston ja ulkoilualueiden yleissuunnitelma linkittyy kiinteästi läntisen bulevardikaupungin suunnitteluun. Läntinen bulevardikaupunki on Munkkiniemen, Haagan ja Pitäjänmäen kaupunginosia sekä niitä ympäröivää kaupunkirakennetta yhdistävä tiivistämissuunnitelma. Suunnitelma tukeutuu Vihdintien ja Huopalahdentien uusiin pikaraitiotieyhteyksiin ja tavoitteena on nykyistä kaupunkirakennetta täydentävien, uusien asuin- ja työpaikka-alueiden rakentaminen. Talin liikuntapuiston osalta kaupunkirakenteen tiivistäminen tarkoittaa uutta liikuntapalvelurakentamista puiston Huopalahdentien puoleisella sivulla, jalankulku- ja pyöräilyreittien kehittämistä, pysäköintijärjestelyjen tehostamista ja joukkoliikenteen palveluiden priorisointia henkilöautoliikenteen sijaan.

Talin liikuntapuisto on tärkeä osa Helsingin viheralueverkostoa ja Läntistä vihersormea, ja sillä on merkitys liikuntapalvelualueena sekä paikallisesti että koko Helsingin mittakaavassa. Tiivistyvässä kaupunkirakenteessa puiston merkitys kaupunginosapuistona sekä virkistys- ja ulkoilualueena paikallisesti alueen nykyisille ja tuleville asukkaille korostuu entisestään, ja tarve julkisten ulkotilojen laadun parantamiseen ja viheryhteyksien kehittämiseen nousee. Lisäksi kaupunkirakenteen tiivistäminen tuo hulevesien viivytystarpeita liikuntapuistoon, ja koirapuistolle tarvitaan uusi paikka läheiseen Haagan puistoon suunnitellun tulevan maankäytön vuoksi.

Liikuntapuiston yleissuunnitelma on laadittu Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan eli KYMP:n toimeksiannosta. Työtä on ohjannut ohjausryhmä, johon ovat osallistuneet KYMP:stä Lotta Aulamo, Aino Leskinen, Tuomas Eskola, Siv Nordström, Valtteri Lankiniemi ja Eeva Väistö, sekä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialasta Petteri Huurre ja Turo Saarinen. Yleissuunnitelman ovat laatineet maisema-arkkitehdit Yrjö Ala-Heikkilä ja Elina Renkonen Maisema-arkkitehtitoimisto Näkymä Oy:stä. Liikennesuunnittelun osuudesta on vastannut Afry Finland Oy / Aki Leislahti ja Leo Jarmala.

Valokuvat / kartat: Näkymä Oy, ellei toisin mainita

Kuva: Helsingin kaupunki

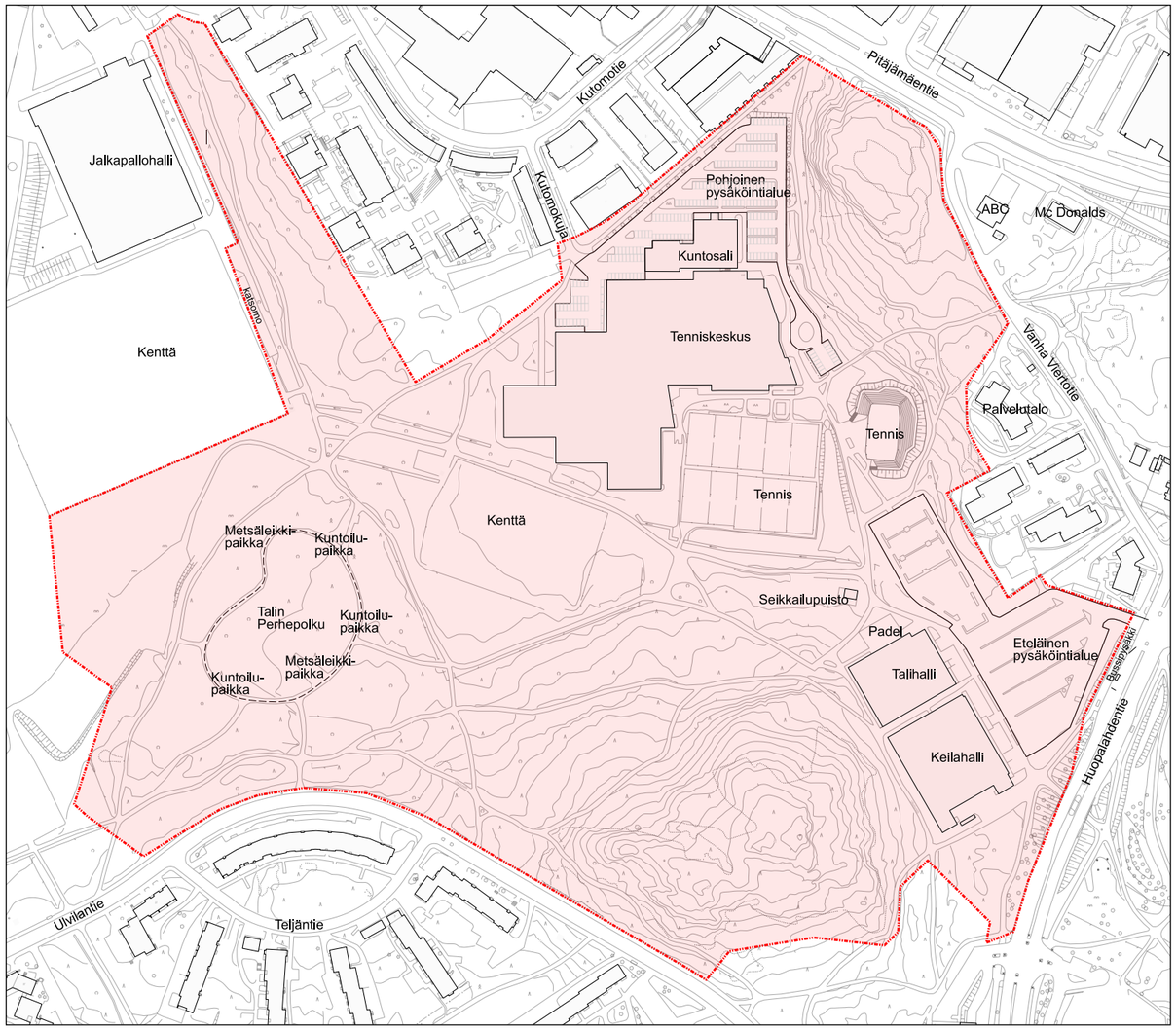

Suunnittelualueen rajaus. Tausta Helsingin kaupunki 2019, kantakartta.

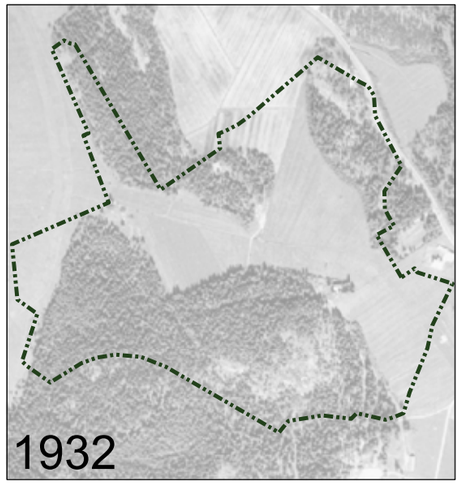

Nykyinen tiivis metsä rajaa avointa peltoa. Ei puoliavointa tilaa. Tie kulkee Vanhan Viertotien kohdalla.

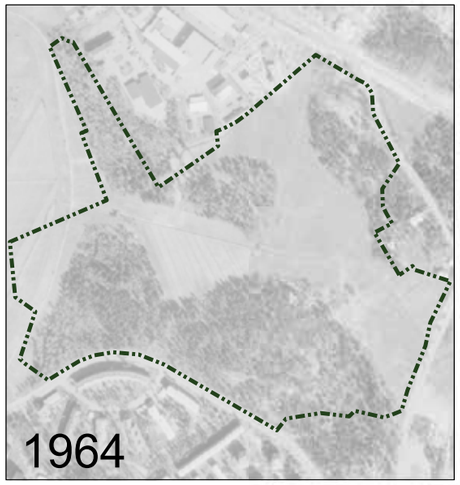

Alueen etelänpuoleiset asuinrakennukset ja Huopalahdentie, Vihdintie, Uutelantie sekä Teljäntie ovat rakennettu. Viljely on lopetettu nykyisen seikkailupuiston reunan kohdalla, jonne on alkanut kasvaa puustoa.

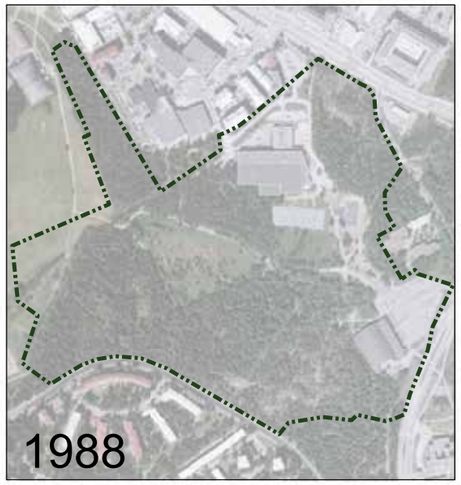

Tenniskeskus ja muita rakennuksia on rakennettu. Tenniskenttien ympäristö on alkanut vesakoitua. Vesakoituminen jatkuu vahvasti 1990-luvun aikana.

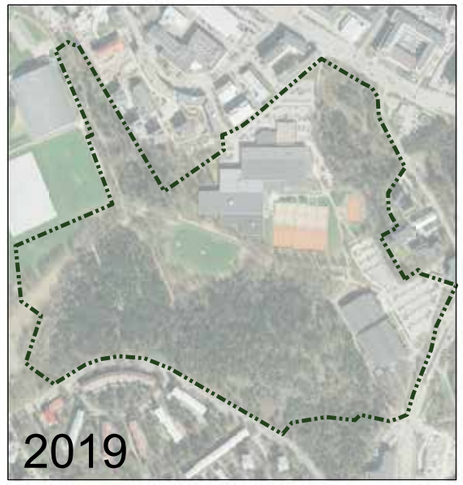

2000-luvun alussa puistoa on kehitetty avaamalla tenniskenttien ympäristöä ja rakentemalla uusi kenttä katsomoineen. Lisäksi tenniskenttiä Tenniskeskuksen yhteydessä on lisätty ja parkkialuetta laajennettu 2000-luvulla. Alueen pohjoispuolelle on rakennettu pistetaloja.

2 SUUNNITTELUN LÄHTÖKOHDAT JA TAVOITTEET

2.1 Suunnittelualueen sijainti

Suunnittelualue sijaitsee Talin liikuntapuiston itäosassa, Haagan (29), Pitäjämäen (46), ja Munkkiniemen (30) kaupunginosien rajalla. Alue rajautuu idässä Huopalahdentiehen, etelässä Ulvilantiehen, pohjoisessa Vanhaan Viertotiehen, ja liittyy lännessä Talin laajoihin viher- ja virkistysalueisiin. Suunnittelualueen pohjoispuolelle jäävät Haagan liikenneympyrä ja Pitäjänmäentie. Kokonaisuudessaan suunnittelualueen pinta-ala on noin 26 hehtaaria.

2.2 Maisema- ja kaupunkikuva

Suunnittelualue on keskeltä molemmin puolin havupuuvoittoisten selänteiden rajaamaa Talin kartanolle kuulunutta entistä peltopainannetta, joka on kasvanut umpeen 1960-luvusta lähtien. Kartanon aikoina peltopainanne liittyi ns. Talin aukeaan, suureen avoimeen peltomaisemaan, jota hallitsevat nykyisin hoidetut jalkapallonurmet. Peltopainanne ei enää hahmotu yhtenäisenä avoimena tilana, vaan liikuntapuiston nurmikenttien väli- ja reuna-alueet ovat vähitellen umpeenkasvaneet lehtipuuvaltaisiksi metsiköiksi. Suunnittelualueen vanhemmat metsät, joihin alueelle levittäytynyt liito-oravakin on asettunut, ovat pääosin lakialueiden kuusivoittoista sekametsää, kallioalueilla männikköä. (Byman & Ruokonen, 1999)

Nykyisin Talin liikuntapalvelut ovat merkittäviä koko Helsingin mittakaavassa. Liikuntapuiston toiminta on laajentunut vuosikymmenten aikana ja nykyisin alueella sijaitsevat mm. squash-, sulkapallo- ja keilahallit, kuntosaliyritys sekä eurooppalaisittain merkittävä sisätenniskeskus sekä useita ulkopelikenttiä. Keilahallin ja Tali-hallin luoteispuolisella metsäalueella toimii lisäksi seikkailu- ja kiipeilypuisto. Suunnittelualueen länsireunan metsässä kulkee Talin perhepolku, jonka varrella on kaksi leikkipaikkaa, sekä kuntoilu- ja leikkivälineitä. Suunnittelualueen ulkopuolella lännessä sijaitsevat laajat jalkapallon harjoittelualueet ja Talin golf-kenttä.

Alueen itä- ja pohjoisosien kaupunkikuvaa ja jalankulkuympäristöä hallitsevat liikuntahallien yleisilmeeltään karuhkot pysäköintialueet.

2.3 Kaavoitus-, selvitys- ja suunnittelutilanne

Helsingin Yleiskaavassa (2016) suunnittelualue on virkistys- ja viheraluetta. Alueen itäpuolella Huopalahdentieltä Vihdintielle on yleiskaavassa pikaraitiotievaraus, jonka ympäristö on suunnitteilla niin sanottuna bulevardikaupunkina. Pyöräliikenteen tavoiteverkon (2016) mukaan Huopalahdentien bulevardikaupunkia reunustaa pyöräbaana, ja suunnittelualueen läpi kulkee pyöräilyn pääreitti. Liikuntapuistoa ympäröivät alueet vaihtelevat kantakaupungista (C2) asuntovaltaisiin alueisiin (A1 ja A3). Talin alueen itäpuolelle suunnitellaan uuden pikaraitiotieyhteyden ympärille rakentuvaa Läntistä bulevardikaupunkia. Alueelle on laadittu suunnitteluperiaatteet (2018) ja kaavarunko (2019). Bulevardikaupungin ensimmäisten asemakaavamuutosten laatiminen on alkanut 2020 ja alueen kaavoituksen arvioidaan olevan kokonaisuudessaan valmis vuonna 2028. Huopalahdentien varressa oleva YU-alue osoittaa varauksen uuden liikuntarakennuksen rakentamiselle suunnittelualueen nykyiselle pysäköintialueelle ja Ulvilantien varressa oleva AK-alue eli uusi kerrostalovaltainen asuinalue asettuu ulkoilupuiston nykyisen metsäisen eteläkärjen päälle. Bulevardikaupungin suunnitelmassa Talin liikunta- ja ulkoilupuisto säilyy tärkeänä liikuntapalveluiden alueena.

Yleiskaavan materiaaliin kuuluvan Helsingin tavoitteellisessa viher- ja virkistysverkostossa (VISTRA osa II) suunnittelualue on osa Helsingin läntistä vihersormea. Talin liikuntapuiston halki kulkee suunnitelmassa vihersormen pääreitti, sekä täydentäviä ja lisättäviä viheryhteyksiä.

Suunnittelualueella on voimassa useampia asemakaavoja. Talin liikuntapuiston itäosan asemakaava on vuodelta 2008. Suunnittelualueen länsiosassa on aiempi Talin liikuntapuiston kaava vuodelta 2002. Asemakaavat ovat mahdollistaneet hallirakennusten laajentamisen. Suunnittelualueen länsinurkassa on voimassa koko laajat liikunta- ja kartanoalueet käsittänyt Talin Kartanon alueen asemakaava (2003). Suunnittelualue on asemakaavoissa urheilu- ja virkistyspalvelujen (VU) aluetta.

Suunnittelualueen lähellä pohjoispuolella on käynnissä Pitäjänmäen Kutomotie 1 ja 9 asemakaavan muutos. Asemakaava mahdollistaa Kutomotien alueen täydennysrakentamisen sekä uuden päiväkodin rakentamisen Talin Tenniskeskuksen luoteispuolelle.

Alueen saavutettavuus julkisella liikenteellä paranee tulevaisuudessa ratkaisevasti Raide-Jokerin ja bulevardikaupungin pikaraitiotieyhteyksien rakentumisen myötä. Molempien raitiotielinjojen pysäkit tulevat sijaitsemaan n. 500 metrin säteellä liikuntapuistosta.

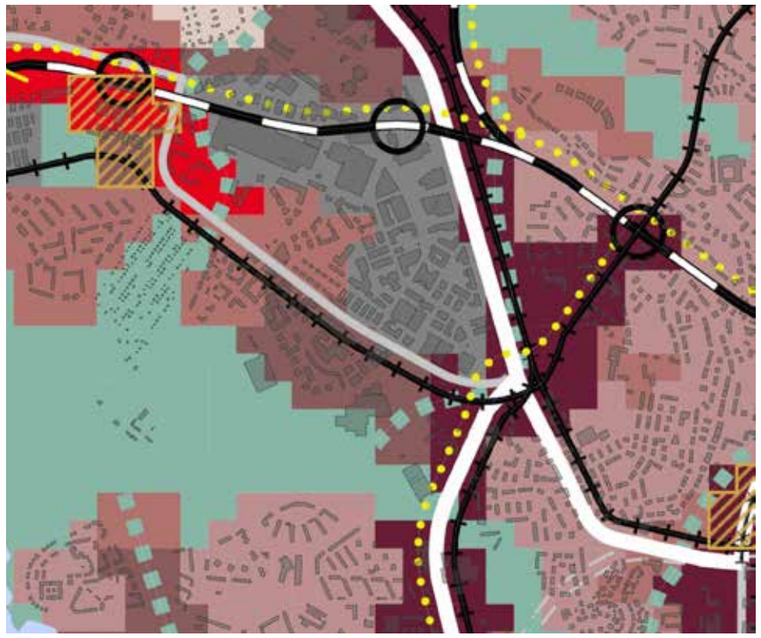

Ote yleiskaavasta. Kuva: Helsingin yleiskaava, 2016

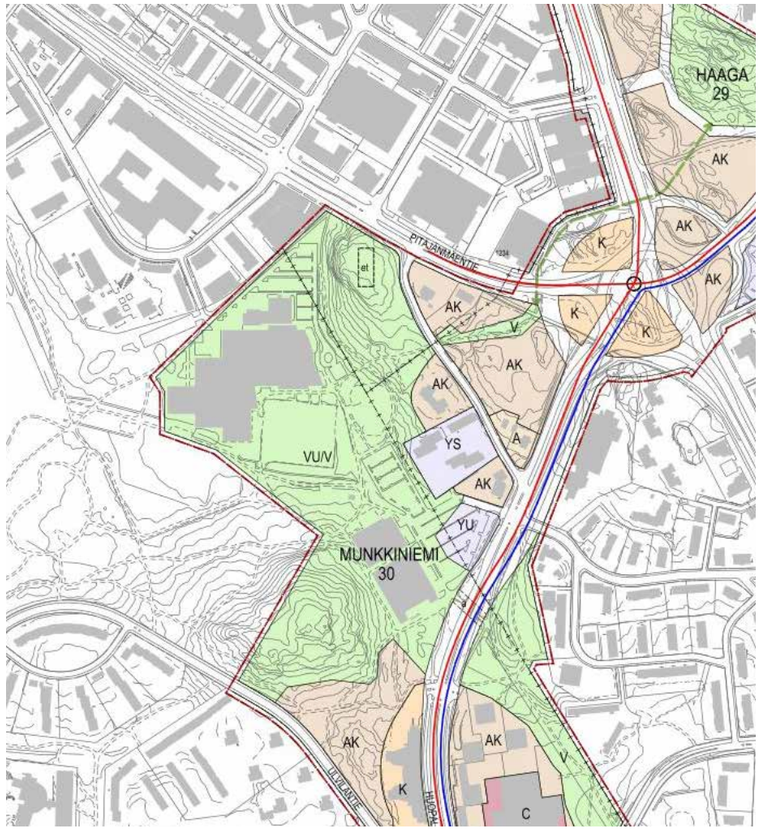

Ote Läntisen bulevardikaupungin kaavarungosta. Kuva: Helsingin, Vihdintien ja Huopalahdentien bulevardikaupunki kaavarunko, 2019.

Ekologiset yhteydet ja virkistysyhteydet. Aineistot: VISTRA, 2016; Helsingin luontotietojärjestelmä, 2020.

LIITO-ORAVAT (Liito-oravaraportin 2019 mukaan)

- Liito-oravan ydinalue
- Kehitettävä yhteys
- Säilytettävä yhteys

VIHERVERKOSTO

- Vihersormi
- Vihersormen pääreitti (Vistra)
- Virkistysverkostoa täydentävä reitti (Vistra)

- SUUNNITELUALUEEN RAJA

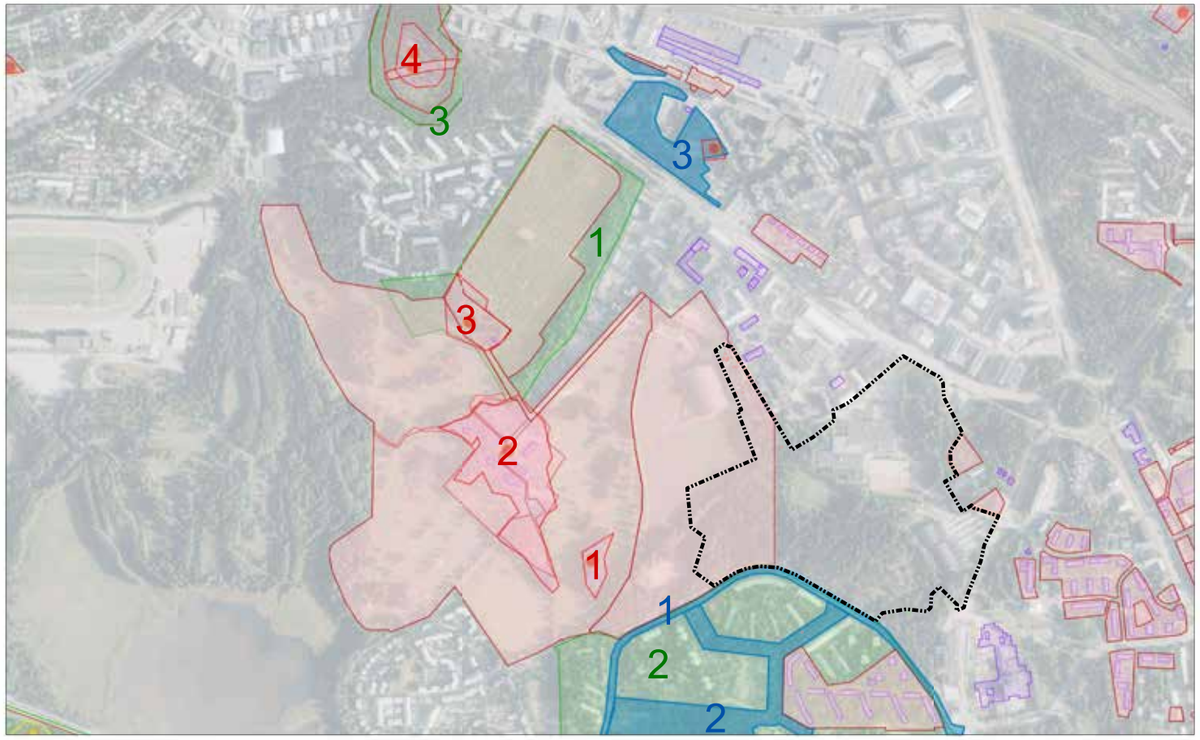

Kaavassa suojeltu alue

Kaavassa suojellut rakennukset

Maakunnallisesti arvokas kulttuuriympäristö
1. Talin siirtolapuutarha
2. Munkkivuoren asuntoalue
3. I Maailmansodan linnoitteet

Arvoympäristö
1. Ulvilantie
2. Ulvilanpuisto
3. Strömberginpuisto

Muinaisjäännökset
1. Taliby Heikby - historiallinen kylänpaikka
2. Taliby Martas & Reimars - historiallinen kylänpaikka
3. Taliby Lassas - historiallinen kylänpaikka
4. Patterimäki ja Tukikohta XXXV:11

Kulttuuriarvot. Aineistot: Helsingin karttapalvelu, 2020. Ortokuva: HSY. Arvoympäristöt, Kaavassa suojellut alueet ja rakennukset: Helsingin kaupunki. Rakennussuojelulailla suojellut alueet ja rakennukset: Uudenmaan Elykeskus. Erityislaeilla suojellut rakennukset valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt, Muinaisjäännökset : Museovirasto. Maakunnallisesti arvokkaat kultuuriympäristöt: Uudenmaan liitto.

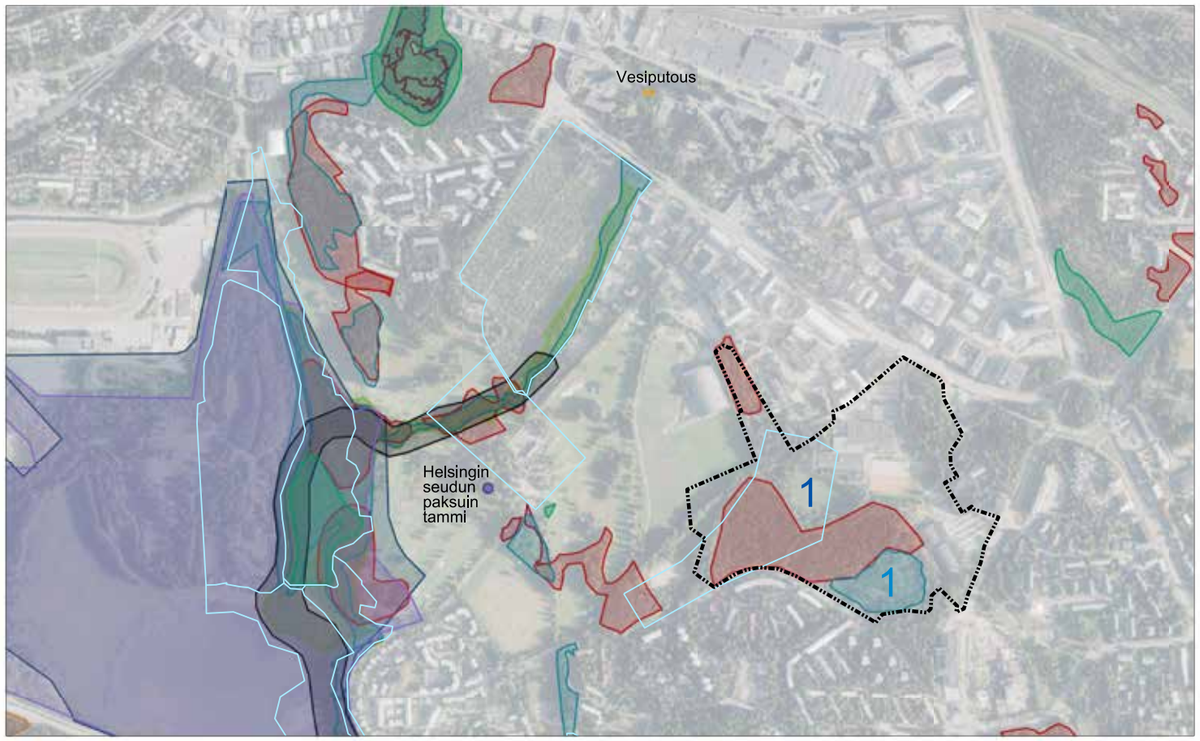

Liito-oravien ydinalue

Arvokas kääpäkohde

Arvokas lepakkokohde

Arvokas kasvikohde

Arvokas metsäkohde
1. Talin golfkentän itäpuolen metsä

Arvokas lintukohde

1. Talin golfkentän itäpuolen metsä

Luonnosuojeluohjelman metsäiset kohteet

Tärkeät lintukohteet

Luontoarvot. Aineistot: Helsingin karttapalvelu, 2020. Ortokuva: HSY, 2019. Luontotiedot: Helsingin kaupunki.

2.4 Kulttuuriarvot

Talin liikuntapuisto pitkälti suunnittelualueesta länteen on asemakaavassa suojeltu alue. Puisto on kulttuuri- ja maisemahistoriallisesti arvokas ja sitä tulee hoitaa sekä uudistaa siten, että sen luonne ja merkitys säilyvät (asemakaava 11120, 2002). Alueen sisältä löytyvät suojeltu 1600-luvulta juonensa juurtava Talin kartano 1800-luvun rakennuksineen ja kartanopuistoineen sekä historiallisia 1500-luvulta periytyviä kylänpaikkoja. Alueeseen liittyy pohjoisessa Talin siirtolapuutarha, joka on maakunnallisesti arvokas kulttuuriympäristö. Toinen maakunnallisesti arvokas kulttuuriympäristö, Munkkivuoren asuntoalue 1950-luvulta sijaitsee suunnittelualueen eteläpuolella, ja siihen liittyy Ulvilantien ja Ulvilan puiston arvoympäristö. Suunnittelualueen lähiympäristössä on myös muita suojeltuja rakennuksia, joista vanhimpiin lukeutuvat Vanhan Viertotien puurakennukset 1900-luvun alkupuolelta. Suurin osa suojelluista rakennuksista on 1950-60 rakennettuja kerrostaloja.

2.5 Luontoarvot

Talin liikuntapuistolla on osana Helsingin läntistä vihersormea huomattava merkitys ekologisten yhteyksien kannalta monille eliöille, kuten liito-oravalle, jonka ydinalueiksi suunnittelualueen havupuuvaltaiset metsät ovat muodostuneet. Alueella kulkee liito-oravan kulkuyhteyksiä sekä siellä on inventoitu huomattava määrä liito-oravan papanapuita vuosina 2014-2019. Liito-oravan kulkuyhteyksiä pyritään suunnittelutyön yhteydessä kehittämään.

Suunnittelualueen länsireunassa golf-kentän ja asutuksen väliin jäänyt reunametsä on kohtalaisen arvokas lintukohde, jossa kasvaa vanhoja kuusia ja pesii mm. sirittäjä, viitakerttunen, satakieli ja puukiipijä. (Helsingin kaupunki, luontotietojärjestelmä)

Suunnittelualueen eteläosassa, metsäalueen laella sijaitsee Helsingin metsien monimuotoisuuden kannalta arvokkaaksi luokiteltu metsäalue, jossa kasvaa suhteellisen iäkästä lehto- ja kalliometsää. (Helsingin kaupungin ympäristökeskus, 2013)

2.6 Liikenteelliset, toiminnalliset ja kaupunkikuvalliset tavoitteet

Liikuntapuiston yleissuunnitelman tavoitteena on uuden liikuntapalvelurakentamisen mahdollistaminen alueelle (Tenniskeskuksen laajennus ja Huopalahdentien varrelle sijoittuva uusi liikuntakeskus), pysäköintijärjestelyiden tiivistäminen, jalankulku- ja pyöräilyreitistön kehittäminen sekä hulevesiratkaisujen suunnittelu osana bulevardikaupungin hulevesien käsittelyä.

Toimintojen osalta tavoitteena on nykyisten liikuntapalveluiden säilyttäminen ja kehittäminen, liikuntapuiston kehittäminen lähialueen asukkaita palvelevana kaupunginosapuistona sekä palvelutarjonnan monipuolistaminen mm. reitistön, oleskelun ja valaistuksen kehittämisellä sekä koira-aitauksen rakentamisella.

Maisemakuvan ja ympäristöarvojen osalta päätavoitteita ovat alueen virkistyskäyttömahdollisuuksien turvaaminen, maisematilarakenteen selkeyttäminen luontoarvot huomioiden, ulkoilureittien lähiympäristön sekä alueen sisääntulojen laatutason ja orientoivuuden parantaminen pyöräilyn ja kävelyn näkökulmasta. Tavoitteisiin kuuluu myös liito-oravayhteyksien kehittäminen.

3 YLEISSUUNNITELMA

3.1 Maisema- ja kaupunkikuva

Talin liikuntapuiston maisemalliset ominaisuudet on pyritty tunnistamaan ja korostamaan niitä suunnittelun keinoin. Suunnitelmassa on huomioitu myös kehitettävät liito-orava- ja ekologiset yhteydet, ja esitetty viheralueiden hoitoluokitus ja alustava kustannusarvio, pois lukien uusien liikuntarakennusten ja pysäköinnin rakentaminen. Bulevardikaupungin rakentumisen myötä tavoitteena on vahvistaa alueen virkistys- ja viheryhteyksiä osana ympäröivää kaupunki- ja viherrakennetta ja myös tukea alueen toimimista monipuolisena kaupunginosapuistona. Kaavarungossa mainittuja keinoja tähän ovat mm. alueen alikulkuratkaisujen, virkistysyhteyksien ja pysäköintialueiden kehittäminen.

Puistossa toiminnot sijoitetaan pääreitin varrelle, kuten tähänkin mennessä. Näkymiä avataan paikoin pääreitin varresta kohti avoimia tiloja, jotka muistuttavat vanhan peltoaukean polveilevista näkymistä. Vanhat metsäalueet säilytetään puustoisina, ja liito-oravan kulkureittiä parannetaan aukealla istuttamalla puuryhmiä. Kaupunkikuvallisesti päävirkistysyhteys erottuu muista reiteistä leveämpänä ja etenee luontevasti kaartuillen.

TILARAKENNE

- Avoin tila
  Avointa tilaa hallitsevat liikuntapuiston toiminnot.
- Puoliavoin tila
  Puoliavoin tila on pääosin nuorta väljää metsää, jossa kasvaa koivuja, leppää haapaa ja pajuja. Alue on pääosin 90-luvulla vesakoitunutta. Katsomon ympäristössä ja kadun varressa istutettuja puuryhmiä- ja rivejä.
- Suljettu tila
  Alueen suljetut tilat ovat metsää.
- Tiivis metsänreuna
  Tiivis metsäreuna rajaa metsää, joka on suhteellisen tiheää ja pääosin kuusivaltaista.
- Heikosti jäsentynyt tila
- Epämiellyttävä tila / julkisivu
  Pysäköintialueet ja osa julkisivuista eivät paranna urheilupuiston ilmettä, joten niitä voidaan myös peittää
- Rakennettava alue

LIITO-ORAVAT

- Liito-oravan ydinalue
- Säilyvä liito-oravayhteys
- Kehitettävä liito-oravayhteys

NÄKYMÄT

- Urheilupuistolle ominainen, miellyttävä näkymä
  Näkymät urheilupuiston toiminnoille. Pitkä, miellyttävä näkymä muodostuu yksittäiselle tenniskentälle
- Epämiellyttävä näkymä
  Näkymä parkkialueelle tai Tenniskeskuksen seinään. Näkymää voi harkita peitettäväksi.
- Metsäinen näkymä
  Lyhyt näkymä metsään

VIHER- JA VIRKISTYSYHTEYDET

- VIHERSORMI
- Vihersormen pääreitti
- Viher- ja virkistysverkostoa täydentävä yhteys

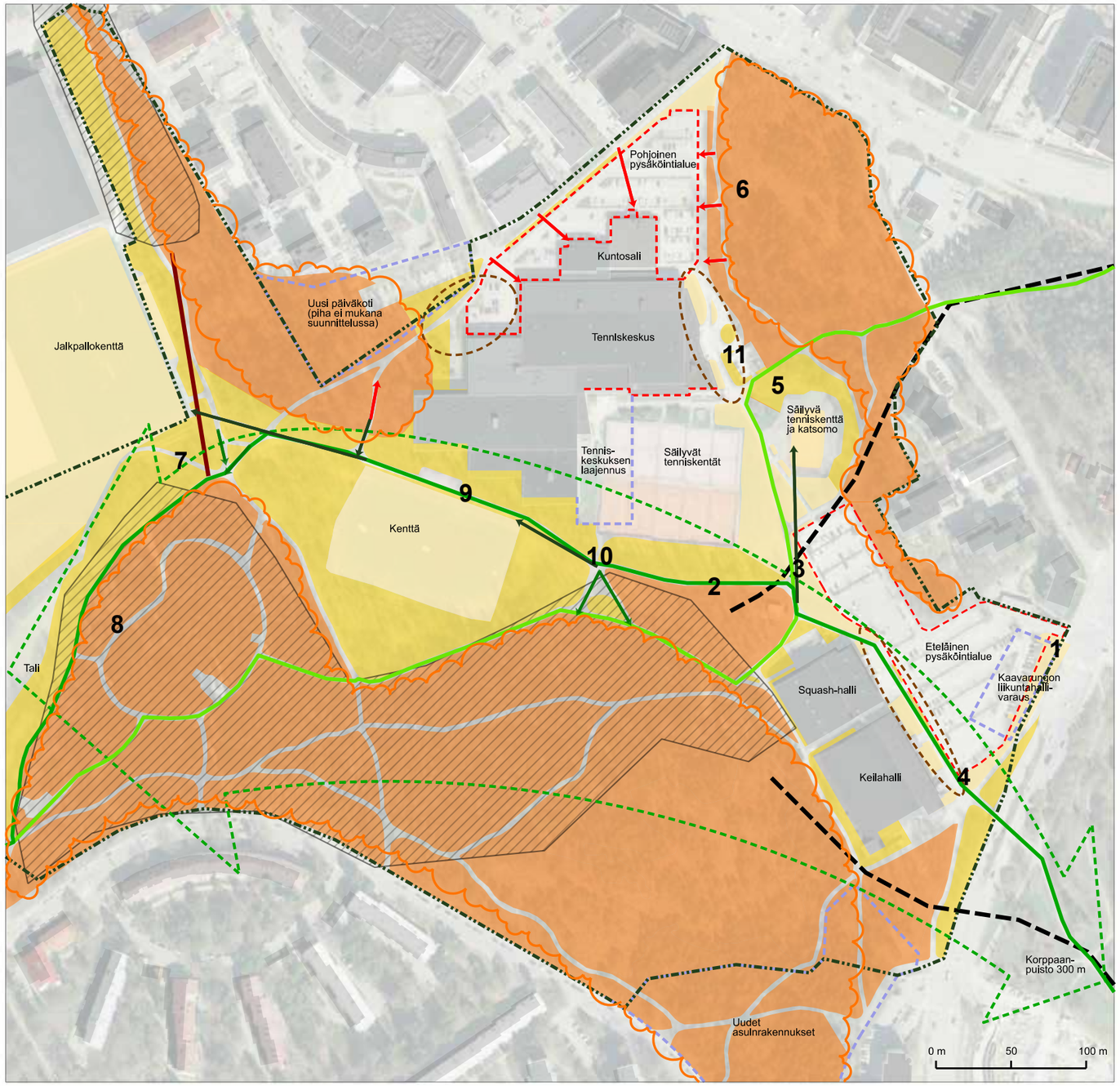

Suunnitelualueen ominaispiirteet

8. Metsäleikkipaikka Talin perhepolulla.

9. Pelikentän viereistä istuskelupaikkaa voidaan kehittää.

10. Kenttien vierellä kasvaa nuorta, puoliavointa lehtipuuvaltaista metsää.

11. Tenniskeskuksen sisäänkäyntiä voidaan kehittää selkeämmäksi.

1. Eteläinen pysäköintialue.

2. Nykyinen oja tenniskenttien eteläpuolella.

3. Avoin näkymä ja katsomollinen kenttä on kiinnostava elementti puistossa.

4. Liikuntahallien edustalla tavoitteena laatutason nostaminen mm. istutuksin ja päällystein

5. Reitti kohti tulevaa pysäkkiä. VIP-pysäköintialue vasemmalla piiloutuu melko hyvin.

6. Pohjoisen pysäköintialueen viereinen reitti on miellyttävä, mutta kapea.

7. Kenttien välissä on hulevesien vaivaama alue.

Talin liikuntapuiston itäosa, 20.8.2020

- Havumetsä
- Lehtimetsä
- Oleva nurmi
- Uusi nurmi
- Niitty
- Oleva pensas
- Uusi pensas
- Uusi korkeatasoinen istutsvyöhyke
- Uusi puu
- Säilyvä lehti-/havupuu
- Ulkotenniskentät
- Oja, säilyvä
- Oja, uusi
- Viivytyspainanne, kun vedenpinta +1m
- (Viivytyspainanne, kun vedenpinta +1,5m)
- Liito-oravan ydinalue
- Uusi kivituhka
- Uusi asfaltti
- Uusi väriasfaltti
- Kiveys

1:2500 (A3)

0 100

maisema-arkkitehtitoimisto
NÄKYMÄ Oy
Mechelininkatu 34 B, 00260 Helsinki, p. 09-622 717 27

3.2 Reitit ja toiminnot

Kävelyn ja pyöräilyn pääreittiverkostoa on hienovaraisesti muokattu nykyistä linjakkaammaksi ja selkeämmiksi. Kävelyn ja pyöräilyn pääreitit erottuvat muista reiteistä leveämpinä, ja suurimmalta osin suunnittelualueella ne toteutetaan 4 m leveinä, kivituhkapäällysteisinä, yhdistettyinä kävelylle ja pyöräilylle. Keilahallin edustalla kävelyn ja pyöräilyn pääreitit toteutetaan 2 m ja 2,5 m levyisinä, erotettuina ja asfalttipinnoitteisina reitteinä. Hallien edustalla kiveys jatkuu jalankulkuväylälle asti ja luo aukiomaisen vaikutelman. Pysäkeille johtavat reitit osoitetaan talvikunnossapidon pariin, ja liittyminen niille pääreiteiltä on muotoiltu linjakkaammaksi. Talihallin ja keilahallin itäpuolella sijaitsevan pysäköintialueen poikki on osoitettu kaksi uutta jalkakäytävää, jotka johtavat Huopalahdentieltä liikuntahallien suuntaan. Ulkotilojen laatutasoa reittiverkoston yhteydessä on kohotettu avaamalla näkymiä suunnittelualueen sisällä ja osoittamalla oleskelupaikkoja sekä panostamalla pinnoitteisiin ja istutuksiin hallien sisäänkäyntien ja pysäköintialueiden lähistöllä.

Suunnitelmassa esitetyt muutokset mahdollistavat Tenniskeskuksen laajentamisen ja uuden liikuntarakennuksen rakentamisen nykyisen pysäköintialueen paikalle Huopalahdentien viereen. Ympäristöä suunniteltaessa uusi liikuntarakennus sijoitettiin kaavarungossa esitetyn YU-alueen ulkopuolelle, lähemmäs olevia liikuntahalleja. Kaavarungosta poikkeavalla sijainnilla uusi liikuntarakennus muodostaa olevien liikuntahallien ja päävirkistysreitin kanssa jäsentyneen kokonaisuuden ja liittyy osaksi urheilupuistoa, eikä jää yksinään pysäköintialueen saartamaksi. Tenniskeskuksen laajennuksessa menetetään 4 ulkotenniskenttää, mutta suunnitelmassa on esitetty paikat kahdelle korvaavalle kentälle eteläisten pysäköintialueiden pohjoispuolella. Lisäksi 7 nykyistä ulkotenniskenttää säilyy nykyisellä paikallaan. Padel-kenttä säilytetään, ja nykyiselle Tenniskeskuksen eteläpuoliselle nurmipintaiselle harjoituskentälle osoitetaan laajennusvaraus, jotta siihen mahtuu amerikkalaisen jalkapallon kenttä varoalueineen. Kentän pohjoispuolella olevan ulkoilureitin varrelle on sijoitettu uusi oleskelu- ja levähdyspaikka. Nykyinen metsäleikkipaikka säilytetään. Jalkapallokenttien viereen suunnittelualueen länsilaidalle on esitetty varaus uudelle koira-aitaukselle, joka tarvittaessa korvaa uuden maankäytön vuoksi Haagan puistosta poistettavan aitauksen. Koira-aitaus toteutetaan kaksiosaisena, josta 700 m2 on osoitettu pienille koirille ja 2300 m2 isoille koirille. Koira-aitauksen länsipuolelle on osoitettu varaus monikäyttöiselle juniorikentälle. Perhepolku säilytetään nykyisellään.

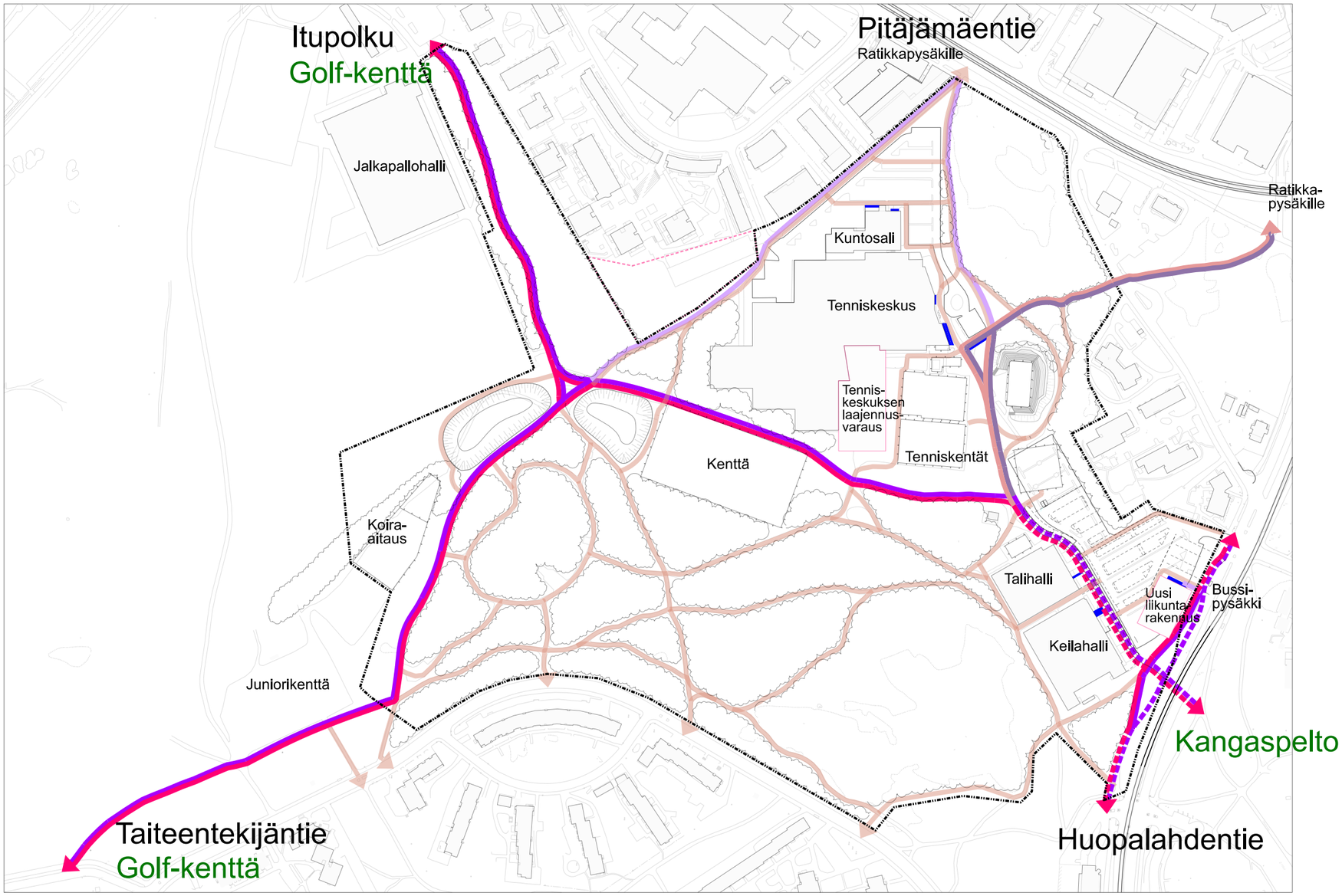

Kävelyn pääreitti, kävelytie

Kävelyn pääreitti - yhdistetty kävelyn ja pyöräilyn pääreitti

Pyöräilyn pääreitti, pyörätie

Pyöräilyn pääreitti - yhdistetty kävelyn ja pyöräilyn pääreitti

Pyöräilyn pääreitistöä täydentävä reitti

Kävelyn pääreitistöä täydentävä reitti

Kävelyreitti

Pyöräreitti, yhdistetty kävelyn ja pyöräilyn reitti

3.3 Valaistuksen periaatteet

Puiston valaistusta täydennetään samankaltaisilla 6 metrisillä valaisinpylväillä, joita puistossa on nyt käytössä. Valaistusta lisätään kävelyn ja pyöräilyn pääreiteillä, samoin pysäkeille johtavilla reiteillä. Uusittu pysäköintialue valaistaan, ja valaisimet asennetaan mm. sitä reunustavien uusien jalankulkureittien varteen. Keilahallin ja Talihallin edustalla voidaan käyttää astetta erityisempää valaistusta, esimerkiksi pollarivalaisimia. Tämän lisäksi uusi alikulku valaistaan hyvin. Lisäksi tulevaisuuden täydennysrakentamisen myötä muodostuvan uuden asuinalueen ja metsän välinen reitti valaistaan.

Nykyinen valaisin

Uusi valaisin

Nykyisin valaistu reitti

Uusi valaistava reitti

0 100

Talin liikuntapuiston itäosa, 20.8.2020

- Havumetsä
- Lehtimetsä
- Oleva nurmi
- Uusi nurmi
- Niitty
- Oleva pensas
- Uusi pensas
- Uusi korkeatasoinen istutsvyöhyke
- Uusi puu
- Säilyvä lehti-/havupuu
- Korotettu suojatie
- Pyöräpaikat
- Kiveys
- Uusi kivituhka
- Uusi asfaltti / väriasfaltti
- Ulkotenniskentät

  Nykyinen määrä: 11 kpl

  Suunnitelma: 9 kpl
  7 kenttää säilyy nykyisillä paikoillaan ja 2 saavat uuden sijainnin.

  Muutos: -2 kpl

- Pysäköintipaikat

  ETELÄINEN, UUSITTAVA PYSÄKÖINTIALUE
  Nykyinen määrä: n. 378 kpl
  Tavoitemäärä: n. 205 kpl
  Suunnitelma: yht. 202 kpl
  1) 65 kpl
  2) 95 kpl
  3) 42 kpl
  Muutos: - 176 kpl

  POHJOINEN, SÄILYVÄ PYSÄKÖINTIALUE
  Nykyinen määrä: n. 221 ap
  Tavoitemäärä: n. 221 ap

- Oja, säilyvä
- Oja, uusi

1:1500
(A3)

0 50

maisema-arkkitehtitoimisto
NÄKYMÄ Oy
Mechelininkatu 34 B, 00260 Helsinki, p. 09-622 717 27

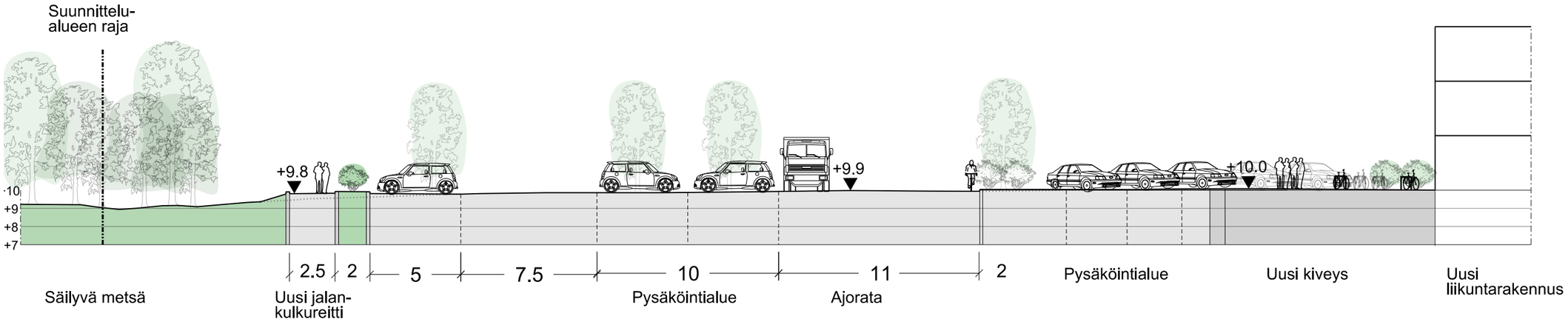

Leikkaus AA'

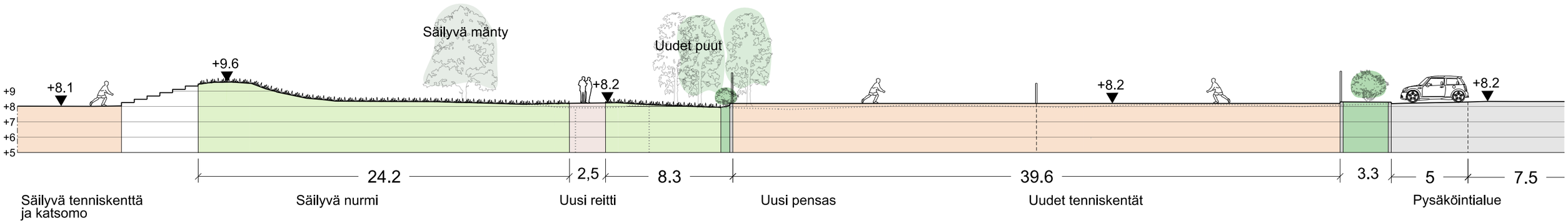

Leikkaus BB'

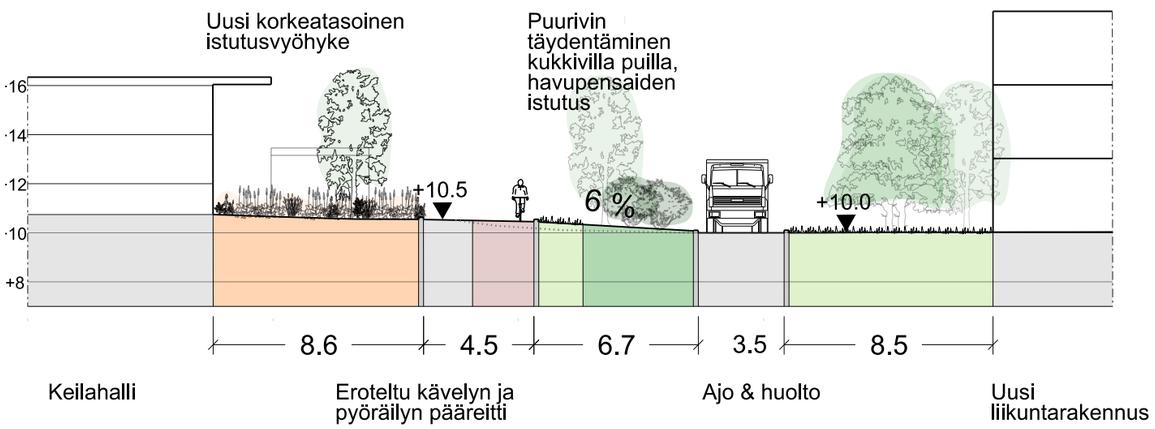

Leikkaus CC'

0 10 m 1:250 (A3)

maisema-arkkitehtitoimisto
NÄKYMÄ Oy
Mechelininkatu 34 B, 00260 Helsinki, p. 09-622 717 27

Talin liikuntapuiston itäosa, LIIKENNEKAAVIO, 11.6.2020

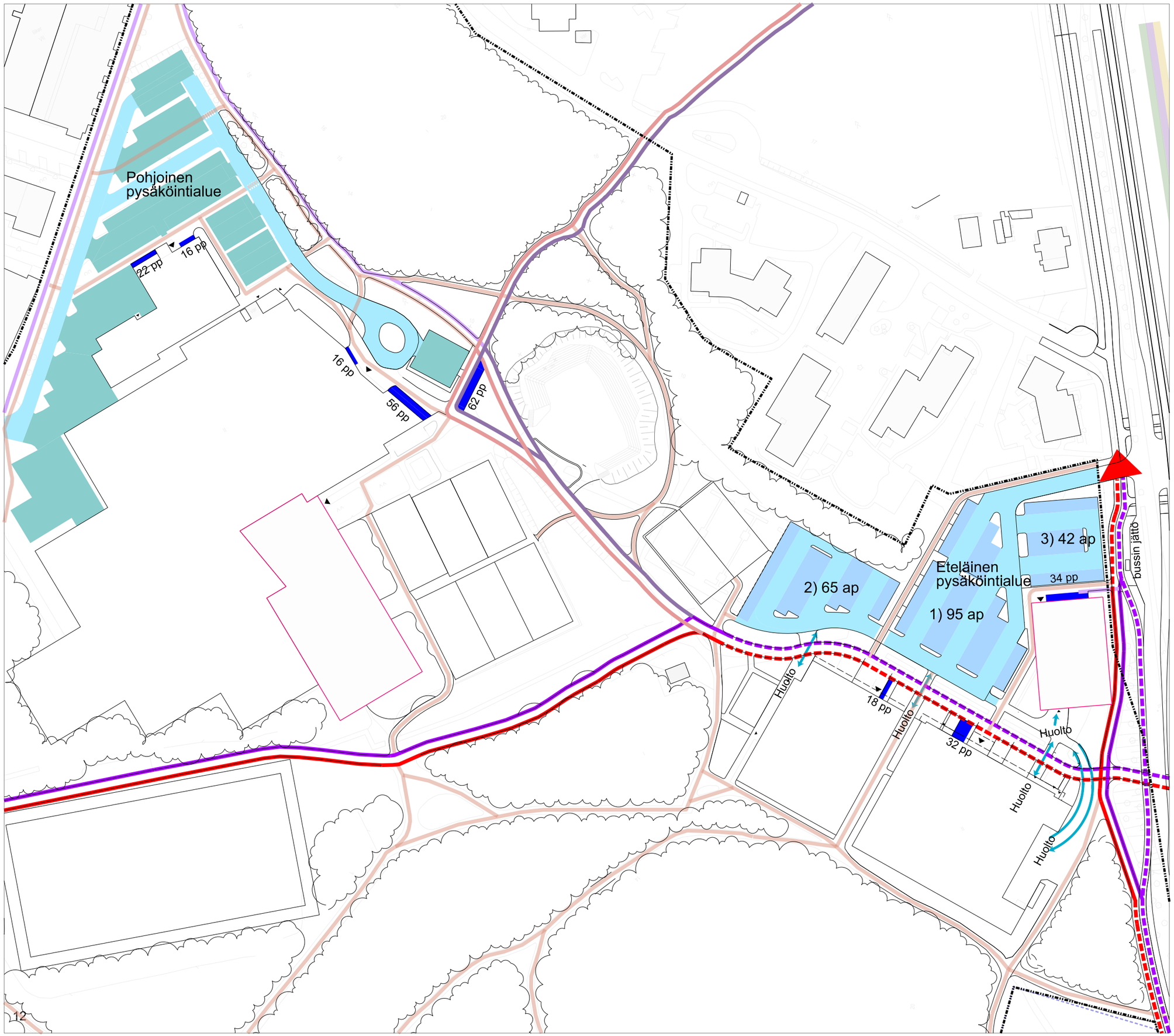

Ajo

Huolto

Nykyisellään säilyvä pohjoinen pysäköintialue, 221 ap

Uusittavat pysäköintipaikat, eteläinen pysäköintialue, 202 ap

ETELÄINEN, UUSITTAVA PYSÄKÖINTIALUE
Nykyinen määrä: n. 378 ap
Tulevan kaavan tavoitemäärä: n. 205 ap
Suunnitelma: yht. 202 ap
1) 65 ap
2) 95 ap
3) 42 ap
Muutos: n. - 176 ap

POHJOINEN, SÄILYVÄ PYSÄKÖINTIALUE
Nykyinen määrä: n. 221 ap
Tulevan kaavan tavoitemäärä: n. 221 ap

Kävelyn pääreitti, kävelytie

Kävelyn pääreitti, yhdistetty kevyenliikenteenväylä

Kävelyn pääreitistöä täydentävä reitti

Kävelyreitti

Pyöräilyn pääreitti, pyörätie

Pyöräilyn pääreitti, yhdistetty kevyenliikenteenväylä

Pyöräilyn pääreitistöä täydentävä reitti

Pyöräreitti, yhdistetty

Uudet pyöräpaikat

	Tavoitemäärä	Suunnitelma
Tenniskeskus	133 pp	134 pp
Elixia	22 pp	22 pp
Keilahalli	28 pp	32 pp
Talihalli	18 pp	18 pp
Uusi liikunta-keskus	33 pp	34 pp
Yhteensä	234 pp	240 pp

1:1500 0 50

maisema-arkkitehtitoimisto
NÄKYMÄ Oy
Mechelininkatu 34 B, 00260 Helsinki, p. 09-622 717 27

3.4 Pysäköintijärjestelyt

Talihallin ja keilahallin ympäristön pysäköintialueet tiivistyvät ja pysäköintipaikkojen lukumäärä vähenee nykyisestä 378 autopaikasta tulevan asemakaavan tavoitteeksi asetettuun noin 202 paikkaan. Osa nykyisistä pysäköintialueista jää tenniskeskuksen laajennuksen alta siirtyvien ulkotenniskenttien ja Huopalahdentien varteen sijoittuvan uuden liikuntarakennuksen tilavarauksen alle. Perusteluna autopaikkojen vähentämiselle on alueen raideliikenteen palvelutason kohennus tulevaisuudessa sekä autopaikkojen tulevat yhteiskäyttöjärjestelyt liikuntapuiston alueella. Samalla kuitenkin jäljelle jäävän pysäköintikentän käyttöä ja tilajärjestelyä tehostetaan, mm. poistamalla erilliset ajoväylät pysäköintikampojen välistä. Talin tenniskeskuksen pysäköintialueet suunnittelualueen pohjoisosassa säilyvät nykyisellään. Pysäköintikampojen päihin ja muutamaan väliin istutetaan matalia pensasistutuksia ja puita. Huoltoajo halleille tapahtuu pysäköintialueen ajoreittejä pitkin. Pyöräpysäköintiä on esitetty suunnittelualueelle runsaasti, ja kunkin liikuntarakennuksen sisäänkäynnin lähistöön sitä on osoitettu sen tarvitsema määrä.

Havainnekuva keilahallin edustalta kohti viheralikulkua.

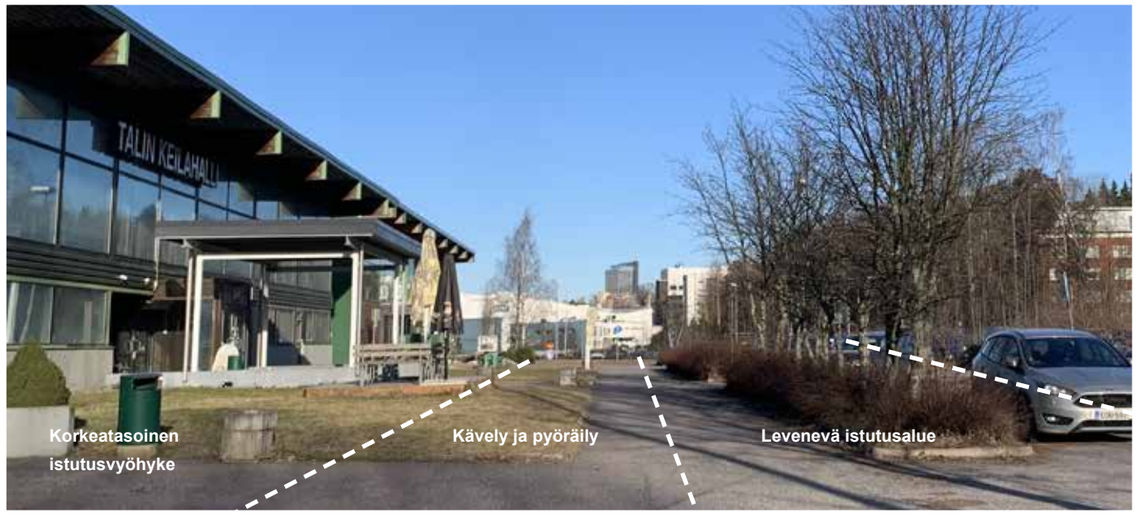

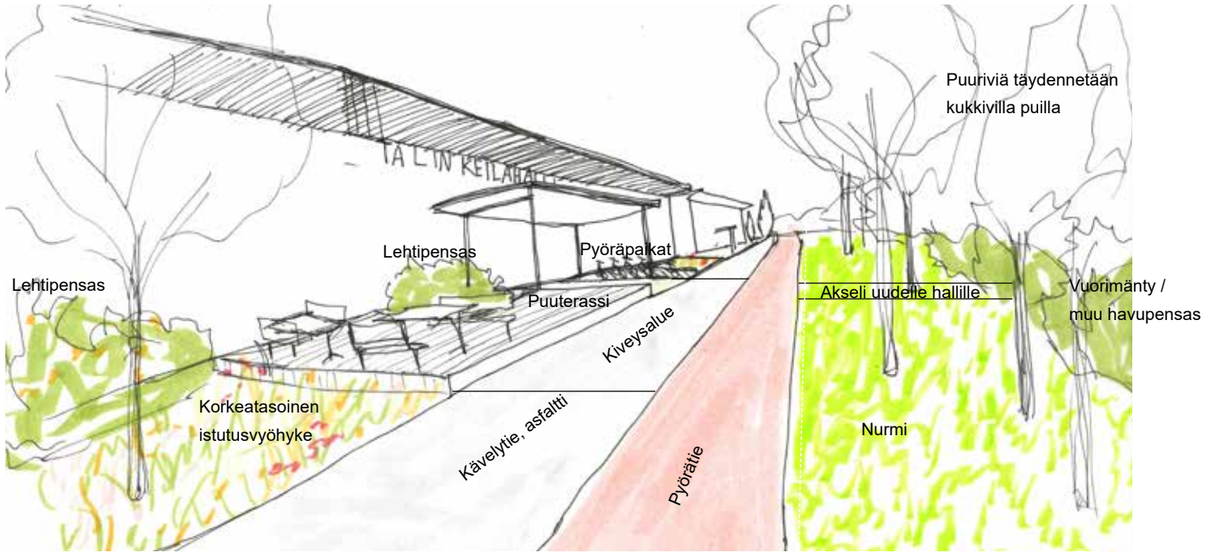

Talin liikuntapuiston itäosa, hallien edusta 20.8.2020

- Havumetsä
- Lehtimetsä
- Oleva nurmi
- Uusi nurmi
- Niitty
- Oleva pensas
- Uusi pensas
- Uusi korkeatasoinen istutsvyöhyke
- Uusi puu
- Säilyvä lehti-/havupuu
- Korotettu suojatie
- Pyöräpaikat
- Uusi kiveys
- Uusi kivituhka
- Uusi asfaltti / väriasfaltti
- Uusi reunakivi
- Pysäköintipaikat

1:600
(A3)

0 20

maisema-arkkitehtitoimisto
NÄKYMÄ Oy

Talin liikuntapuiston itäosa, hallien edusta, luonnos 20.8.2020

- Havumetsä
- Lehtimetsä
- Oleva nurmi
- Uusi nurmi
- Niitty
- Oleva pensas
- Uusi pensas
- Uusi korkeatasoinen istutsvyöhyke
- Uusi puu
- Säilyvä lehti-/havupuu
- Korotettu suojatie
- Pyöräpaikat
- Uusi kiveys
- Uusi kivituhka
- Uusi asfaltti / väriasfaltti
- Uusi reunakivi
- Ulkotenniskentät

  Nykyinen määrä: 11 kpl

  Suunnitelma: 9 kpl
  7 kenttää säilyy nykyisillä paikoillaan ja 2 saavat uuden sijainnin.

  Muutos: -2 kpl
- Pysäköintipaikat
- Uusi penkki
- Oja, säilyvä
- Oja, uusi

1:750 0 25

maisema-arkkitehtitoimisto NÄKYMÄ Oy

3.5 Hoitoluokat

Suunnitelman toteuduttua osaa alueen hoitoluokista on tarpeen päivittää. Metsät pysyvät pääosin C1 eli lähimetsä hoitoluokassa. Tenniskenttien eteläpuoleista B3 eli maisemaniitty-aluetta laajennetaan koskemaan myös pelikentän itäpuoleista laitaa, jossa näkymää on avattu. Hulevesipainanteet ja niitä vierustavat niittyalueet siirretään nekin C1-luokasta B3-luokkaan. Koira-aitauksen kohdalla hoitoluokka vaihtuu B4 avoimista alueista erikoisalueeksi E. Urheilupuiston keskeisellä nurmialueella ja liikuntarakennusten edustalla hoito nostetaan vastaamaan luokitusta A2 edustusviheralue. Kaupungin ja yksityisten toimijoiden vastuualueet hoidosta määritellään erikseen.

Nykyiset hoitoluokat

- A2 Käyttöviheralue
- A3 Käyttö- ja suojaviheralue
- B2 Käyttöniitty
- B3 Maisemaniitty
- B4 Avoimet alueet
- C1 Lähimetsä

Hoitoluokkamuutos

3.6 Hulevesien hallinta

Vihdintien ja Huopalahdentien bulevardikaupungin hulevesien hallintasuunnitelmassa on osoitettu Talin liikuntapuiston alueelle noin 1000m3 suuruisen hulevesien viivytysaltaan tilavaraus suunnitteilla olevaan hulevesiviemärilinjaan liittyen. Hulevesien hallintasuunnitelman tilavaraus sijoittuu laaksopainanteeseen tenniskeskuksen ulkokenttien eteläpuolelle ja siihen on tarkoitus purkaa liikuntapuiston itä- ja pohjoispuolisten täydennysrakennusalueiden vesiä uutta 800m hulevesilinjaa pitkin. Tilanahtauden vuoksi viivytysalueet on tässä suunnitelmassa siirretty lännemmäs jalkapallokenttien ja amerikkalaisen jalkapallon harjoituskentän väliin ja viivytystilavuus on jaettu kahteen erilliseen viivytysaltaaseen. Yleissuunnittelussa on tutkittu eri vaihtoehtoja, joista kaksipainanteineen vaihtoehto 1 on valittu jatkosuunnitteluun. Yksipainanteinen vaihtoehto 2:ssa painanteen tilavaraus sijoittuu maille, jotka ovat Helsingin kaupungin kulttuuri- ja vapaa-ajan palveluiden eli KUVAn käytössä.

Hulevesiviemärit, joiden johtamia vesiä alueella on tarkoitus viivyttää, kulkevat keskimäärin noin kolmen metrin syvyydessä. Tästä johtuen myös viivytysaltaiden pohjat joudutaan kaivamaan samaan syvyyteen. Turvallisuus- ja kunnossapitonäkökohtien vuoksi painanteiden profiili on suunniteltu mahdollisimman loivamuotoiseksi. Luiskien kaltevuus on keskimäärin 1:4 - 1:7, eli ne ovat koneellisesti hoidettavissa. Altaat on mitoitettu siten, että 1000m3 viivytystilavuus toteutuu, kun altaissa on vettä noin metrin syvyydeltä.

Viivytyspainanteiden vedenvirtausta säännöstellään hidastuspadoilla, joiden portaittain muotoillut virtausaukot mitoitetaan erilaisten virtaamatilanteiden mukaan. Rankkasadetilanteessa painanteet täyttyvät enintään noin 1,0 syvyisiksi altaiksi, jotka tyhjentyvät sateen päätyttyä vähitellen tasaten hulevesijärjestelmän kuormitusta. Pienempien sateiden aikana painanteiden vedenpinta nousee 0,3-0,5 m verran ja sateettomien jaksojen aikana painanne voi olla täysin kuiva.

Viivytyspainanteet on sijoitettu laaksonpainanteen alimmalle, nykyisinkin vesien vaivaamalle alueelle. Painanteiden rakentaminen avaa samalla myös umpeenkasvaneen näkymäyhteyden liikuntapuiston itä- ja länsiosan välillä.

Liikuntapuiston pysäköintikenttien uudelleenjärjestely mahdollistaa myös alueen hulevesijärjestelmän uudistamisen. Asfalttipintaisten pysäköintialueiden hulevedet on nykyisin johdettu viemäriin. Yleissuunnitelman tavoitteena on tehostaa vesien imeyttämistä päällystämällä pysäköintiruudut puoliläpäisevillä pinnoitteilla (nurmisaumattu betonikivi) sekä sijoittamalla istutussaarekkeiden yhteyteen biosuodatusrakenteita. Viheralueiden hulevedet pyritään ohjaamaan avo-ojia ja hulevesipainanteita pitkin viivytysaltaisiin. Uusien liikuntarakennusten hulevesitaloutta voidaan parantaa toteuttamalla osa kattopinnoista viherkattoina, sekä erilaisten viivytysrakenteiden, kuten hulevesikasettien avulla.

Jatkosuunnittelussa huomioitavaa
Tämän yleissuunnitelman yhteydessä ei ole tehty maaperätutkimuksia tai geoteknisiä laskelmia. Jatkosuunnittelussa tulee varmistaa painanteiden tekninen toimivuus, selvittää alueen pohjaolosuhteet ja arvioida syvien painanteiden vaikutus alueen pohja- ja orsiveden korkeuteen.

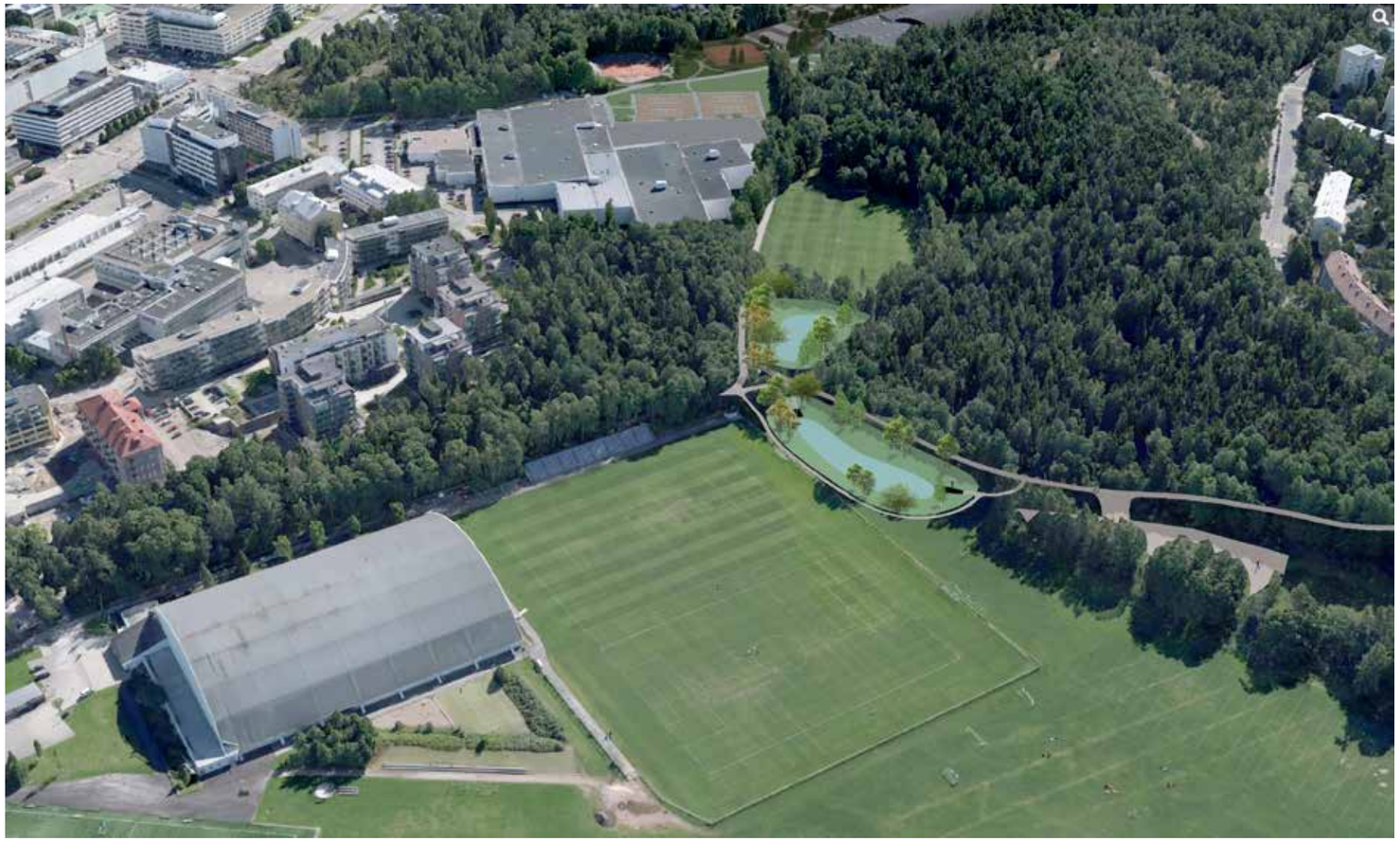

Suunnitelmassa on tutkittu noin tuhannen kuution suuruisten hulevesien viivyttämistä. Kuvassa vaihtoehto 1 kahdella viivytysaltaalla.

Uusittavalla pysäköintialueella hulevesien imeyttämistä tehostetaan mm. käyttämällä nurmisaumattua kiveystä pysäköintiruuduissa.

Uusien rakennusten hulevesitaloutta voidaan parantaa mm. viherkatoilla.

Talin liikuntapuiston itäosa, hulevedet 10.6.2020

- Havumetsä
- Lehtimetsä
- Nurmi
- Uusi niitty
- Pensas
- Uusi puu
- Säilyvä puu
- Uusi rumpu
- Uusi tarkastavuskaivo
- Nykyinen hulevesiviemärin linjaus
- Uusi hulevesiviemärin linjaus
- Poistuva hulevesiviemärin linjaus
- Oja, säilyvä
- Oja, uusi

Jatkosuunnitteluun valittu kahden painanteen versio.

Hulevesipainanne 1

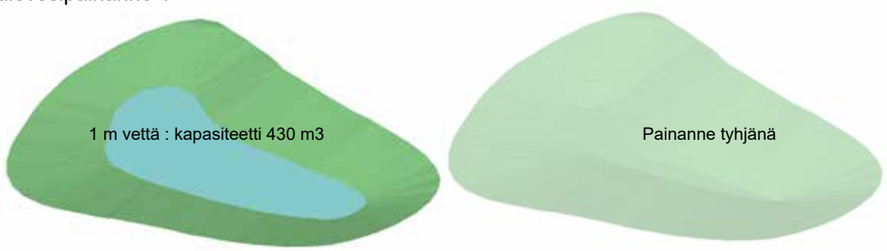

Hulevesipainanne 2

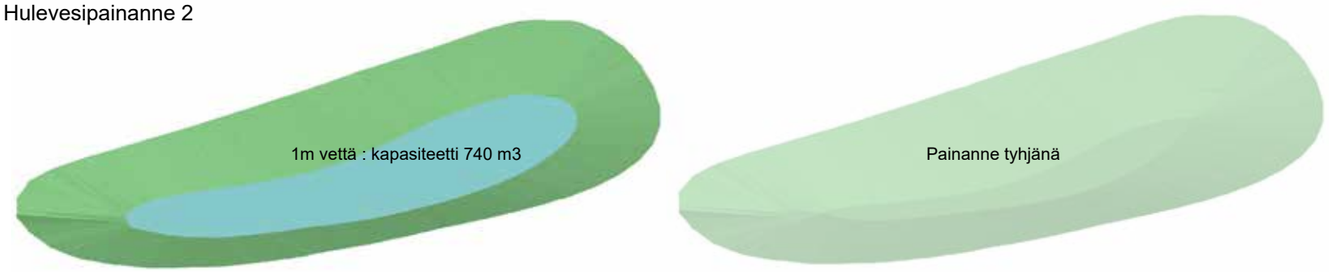

Leikkaus AA', painanne 1

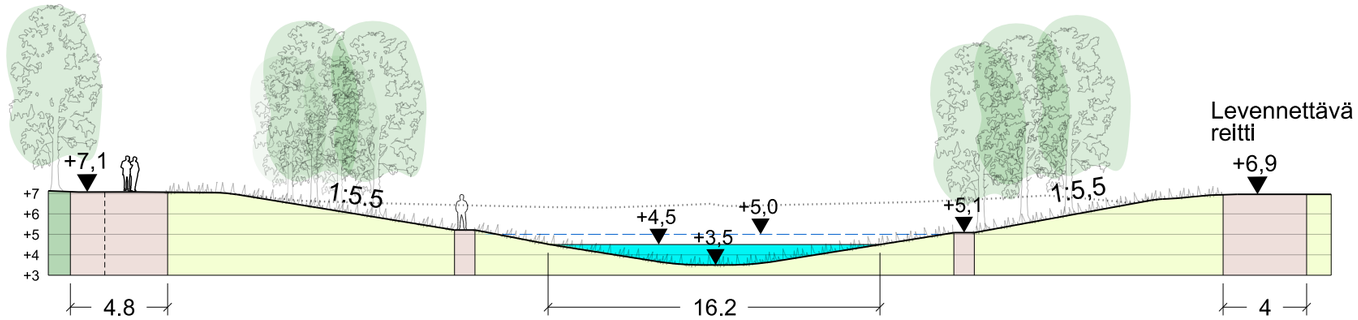

Leikkaus BB', painanne 1

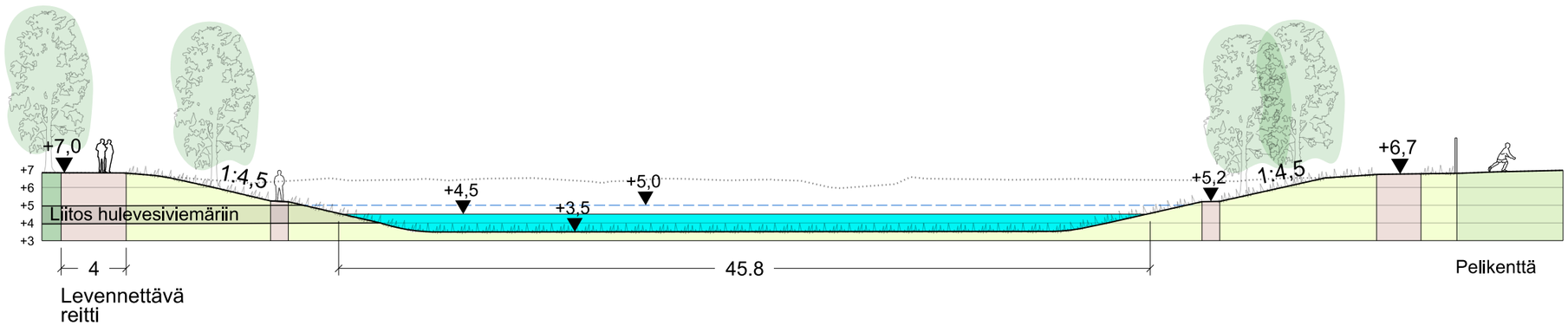

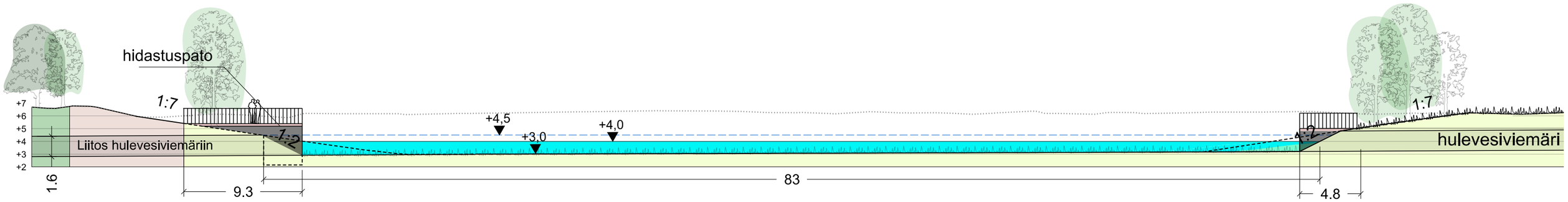

Leikkaus CC', painanne 2

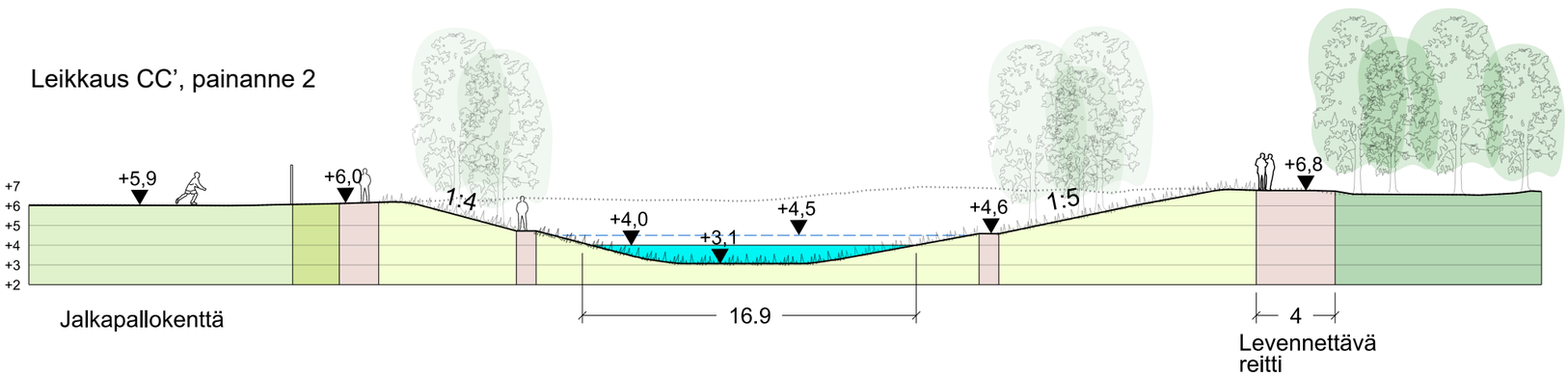

1:300
(A3)

0 10

maisema-arkkitehtitoimisto
NÄKYMÄ Oy

Talin liikuntapuiston itäosan yleissuunnitelma 21

Vaihtoehto 2: Yksi viivytysallas jalkapallokenttien ja koira-aitauksen välissä

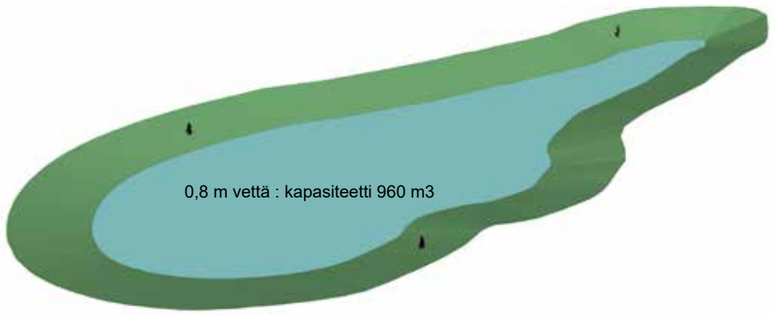

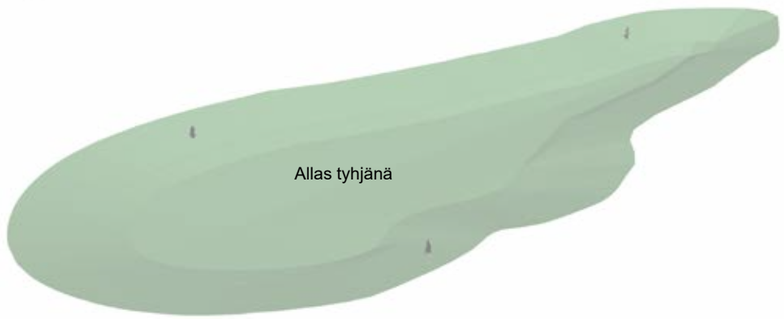

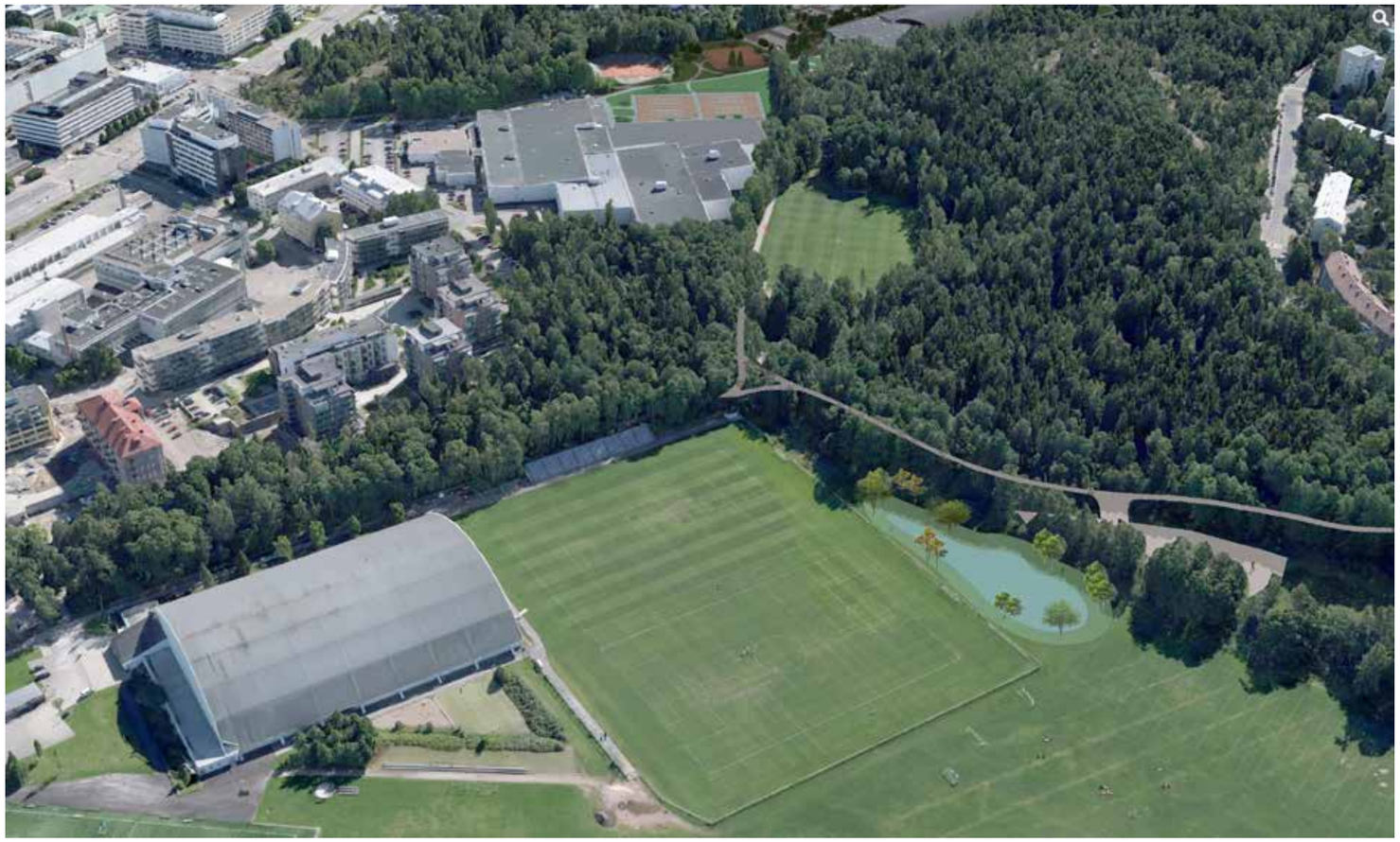

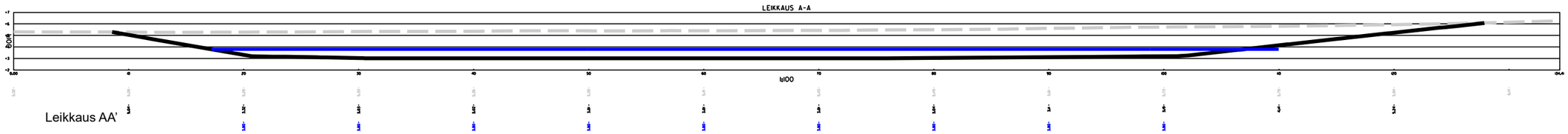

Leikkaus AA'

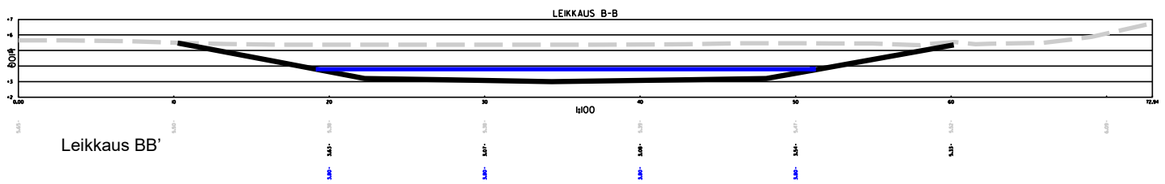

Leikkaus BB'

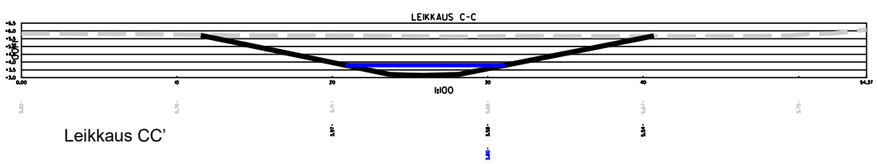

Leikkaus CC'

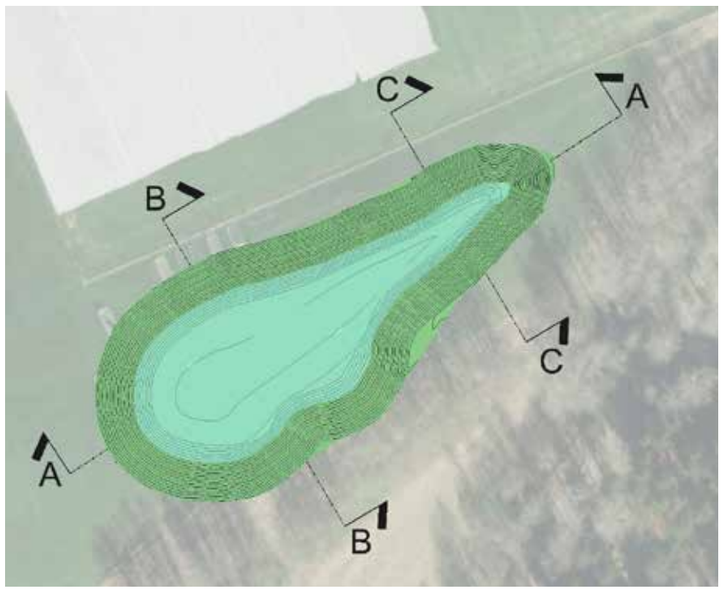

maisema-arkkitehtitoimisto
NÄKYMÄ Oy

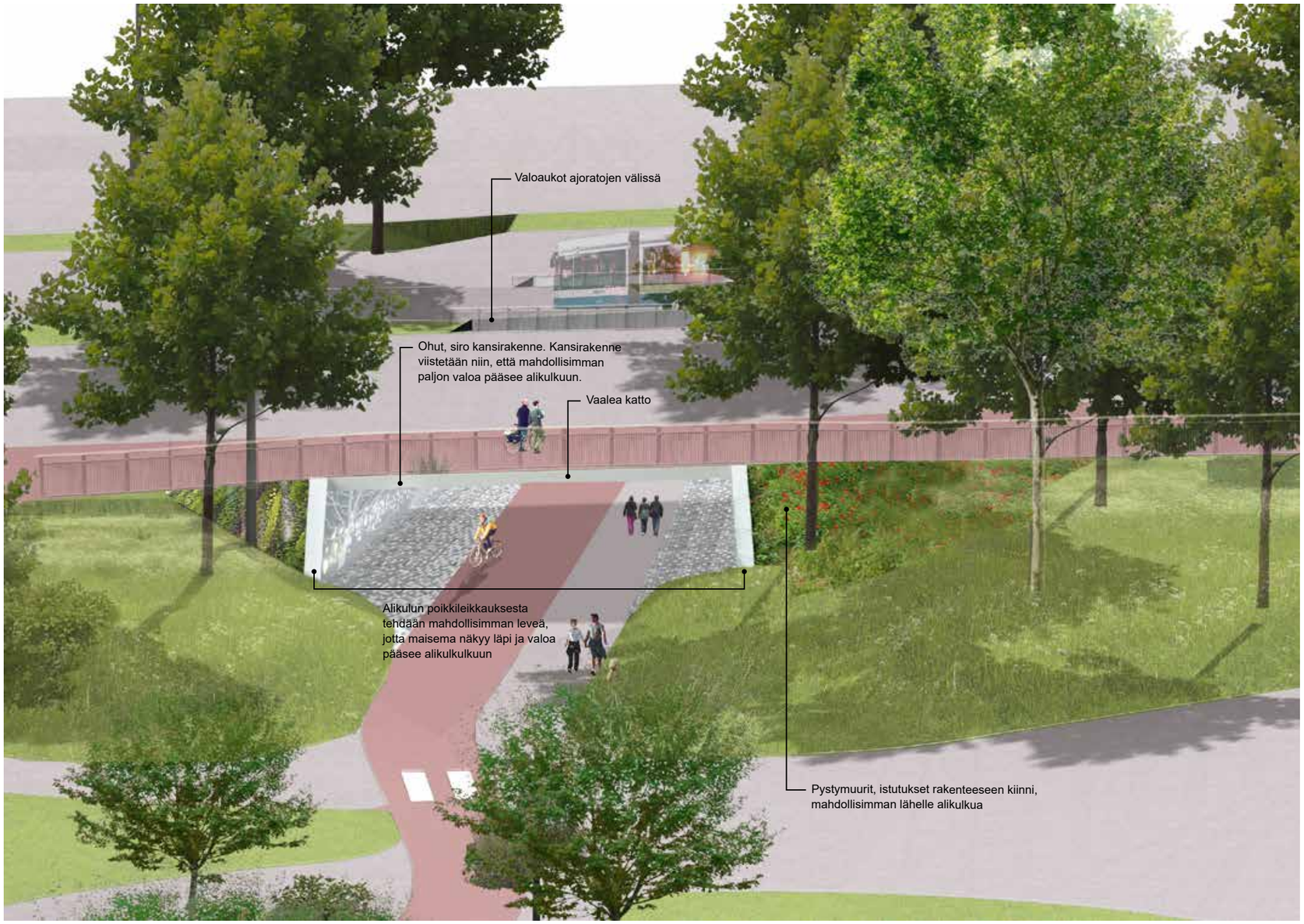

Havainnekuva Huopalahdentien alikulusta

3.7 Huopalahdentien viheralikulku

Huopalahdentien alikulku on tavoitteena uusia Huopalahdentielle suunnitellun pikaraitiotien toteutuksen yhteydessä. Alikululla on merkittävä rooli osana Läntisen vihersormen päävirkistysyhteyttä ja sen takia se toteutetaan viheralikulkuna.

Alikululle johdattava reitti toteutetaan puistomaisena sekä vehreänä. Reittiä jatketaan sellaisena myös alikulussa. Alikulun aukon poikkileikkaus toteutetaan mahdollisimman leveänä ja päällä oleva kansirakenne mahdollisimman sirona sekä ylös pyritään jättämään valoaukko, jolloin valoa pääsee alikulkuun ja maisema näkyy kutsuvasti läpi. Alikulun reunustoille ja seinille voidaan istuttaa matalaa kasvillisuutta joko rakentamalla viherseinä tai terassoimmalla reunamaa. Tavoitteena on, että itse alikulkuun sijoitetaan valotaidetta tai muuta taidetta, esimerkiksi luontoaiheista taidetta.

Viherseinä alikulun suulla
Kuva: Unsplash

Viherseinän vaihtoehtona terassointi
Kuva: Pixabay

Valotaide tai erikoisvalaistus alikulussa
Kuva: Pixabay

Luontoaiheinen taide
Kuva: Unsplash

Vaalea katto ja rakenne
Kuva: Pixabay

Maisema näkyy alikulun lävitse
Kuva: Pixabay

Kustannukset laskettu

Rakennusosat

Tunniste	Rakennusosa	Yhteensä
1000	*Maa-, pohja- ja kalliorakenteet*	*200 000 €*
2000	*Päällys- ja pintarakenteet*	*210 000 €*
2100	Päällysrakenteen osat ja radan alusrakennekerrokset	85 000 €
2200	Reunatuet, kourut, askelmat ja eroosiosuojaukset	10 000 €
2300	Kasvillisuusrakenteet	115 000 €
3000	*Järjestelmät*	*180 000 €*
3112	Tarkastuskaivot	5 000 €
3220	Aidat, puomit ja portit	85 000 €
3360	Valaistusrakenteet	90 000 €
4000	*Rakennustekniset rakennusosat*	*40 000 €*
4600	Rakennelmat ja kalusteet	10 000 €
4900	Muut rakennusosat	30 000 €
1000-4900	Rakennusosat yhteensä	630 000 €

Työmaatehtävät

Työmaatehtävät yhteensä		130 000 €

Tilaajatehtävät

Tilaajatehtävät yhteensä		115 000 €

Koko hanke yhteensä	(Alv. 0%)	875 000 €
	(Alv. 24%)	210 000 €
Koko hanke yhteensä	(Alv. 24%)	1 085 000 €

4 LÄHTEET, KIRJALLISUUS

Helsingin liikuntavirasto, Maisema-arkkitehtitoimisto Byman & Ruokonen, Arkkitehtitoimisto Krokfors & Virkamäki, 1999. Talin liikuntapuiston yleissuunnitelma.

Helsingin kaupunkisuunnitteluvirasto, 2016. Helsingin Yleiskaava.

Helsingin kaupunki, 2018. Vihdintien ja Huopalahdentien bulevardikaupungin suunnitteluperiaatteet.

Helsingin kaupunki, 2016. Vihdintien ja Huopalahdentien bulevardikaupungin kaavarunko.

Helsingin kaupunki, 2019. Helsingin tavoitteellinen viher- ja virkistysverkostokartta VISTRA.

Erävuori, L; Lammi, O; Oksman, S. Helsingin liito-oravaverkosto 2019 - Menetelmäkuvaus ja suunnitteluohjeita.

Helsingin kaupungin ympäristökeskus

Helsingin luontotietojärjestelmä

Museovirasto